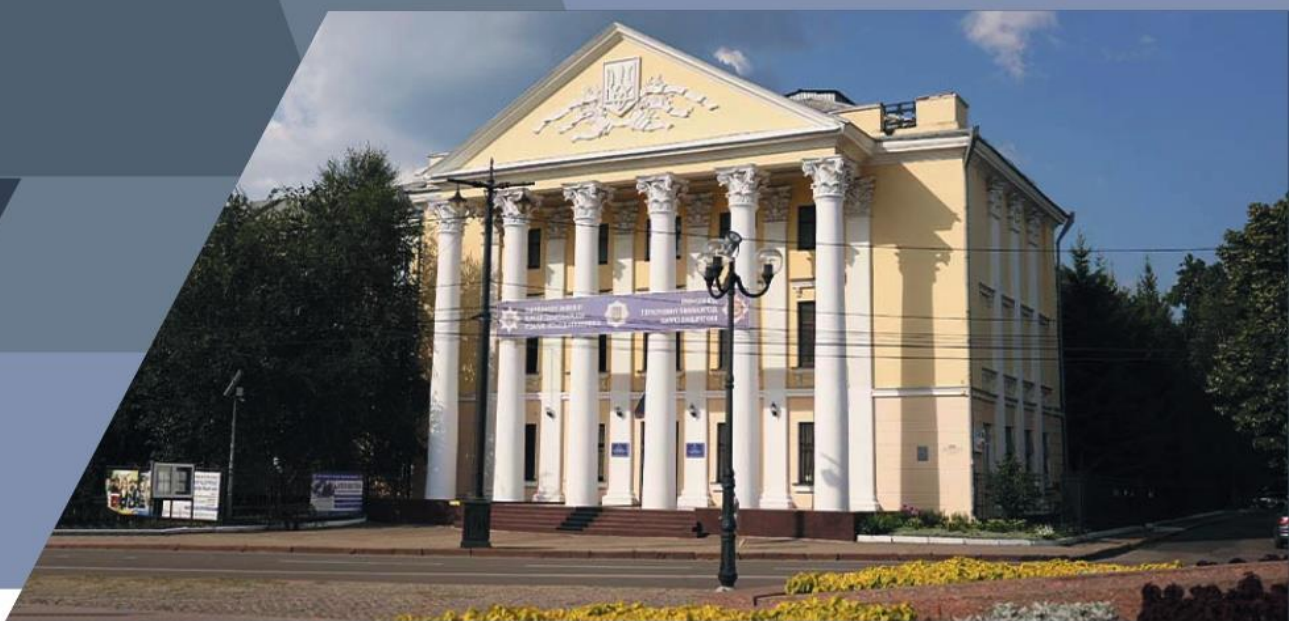

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПРИВАТНО-ПРАВОВІ
ТА ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ
ВІДНОСИНИ:
МОДЕРНІЗАЦІЯ РОЗВИТКУ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»**

7 ЖОВТНЯ 2025

CUESC

FPSS
RESEARCH INSTITUTE

Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (в авторській редакції), (м. Кропивницький, 07 жовтня 2025 року). Кропивницький, 2025. 500 с.

*Затверджено до друку
Вченою радою Донецького державного університету внутрішніх справ
(протокол № 4 від 11 листопада 2025 року)*

Публікується за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану», 07 жовтня 2025 року.

Збірник містить тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану», яка відбулася 07 жовтня 2025 року на базі Донецького державного університету внутрішніх справ. Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників закладів освіти й наукових установ, здобувачів вищої освіти юридичного і правоохоронного напрямів, а також на тих, хто цікавиться питаннями забезпечення публічної безпеки і порядку; застосування кримінального, адміністративного та трудового законодавства; законодавчого регулювання військових і територіальних формувань, реалізації прав людини у діяльності правоохоронних органів.

Матеріали збірнику опубліковані в авторській редакції.

МАГОПЕЦЬ Олена <i>ВПЛИВ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ НА ЗБАЛАНСОВАНІСТЬ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ</i>	366
НІКОЛЕНКО Людмила <i>ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУР БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	368
ПАЛАНИЦЯ Микола <i>ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ І БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ</i>	371
ПАНЧЕНКО Володимир <i>ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ</i>	374
ПАНЧЕНКО Оксана <i>ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ: АНАЛІЗ РИЗИКІВ І СТРАТЕГІЙ ВИЖИВАННЯ</i>	378
ПАСТУХ Катерина <i>СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ</i>	382
ПОХИЛЕНКО Ірина <i>ВЕТЕРАНСЬКЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ЧИННИК СТАБІЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	384
ПРОКОПЕНКО Тетяна <i>ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ «БЕЗБАР'ЄРНИЙ МАРШРУТ М. КРОПИВНИЦЬКИЙ»</i>	387
РАГУЛІНА Анна <i>ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК БАЗОВИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ</i>	389
РИЖИКОВ Вадим <i>ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ, ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	392
САМСІН Роман <i>НОРМАТИВНА МОДЕРНІЗАЦІЯ РИНКУ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ: РЕГУЛЯТОРНА РАМКА МІСА</i>	393
СВІТЛИЧНИЙ Денис <i>ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДО УЧАСНИКІВ ВІДНОСИН ІЗ СТРАХУВАННЯ У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ</i>	397
СВІТЛИЧНИЙ Олег <i>УРІВНОВАЖЕННЯ ПРИВАТНИХ ТА ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ ЧЕРЕЗ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВИДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	399

завдання шкоди пасажиром або клієнтам. А тому О. Панченко вважає, що роль та значення страхового захисту відповідальності залізничного перевізника свідчить про необхідність активного впровадження цього виду страхування в практику діяльності залізничних підприємств [6, с. 117]. Проте розподіл видів страхування за видами транспорту не доречний. На нашу думку, все одно повинні бути певні універсальні правила страхування для усіх видів транспорту. І можливо, не зайвим було б кодифікувати страхове законодавство, в одному із окремих розділів якого були б норми з регулювання страхової діяльності на транспорті, а в окремих параграфах норми визначали б особливості страхування майна, відповідальності, життя і здоров'я тощо при здійсненні перевезень різними видами транспорту.

Список використаних джерел:

1. Літвінова О. В. Відповідальність сторін за договором страхування. *Форум права*. 2012. № 3. С. 379 – 384.
2. Шелухін М. Л. Адміністративно-господарська відповідальність у сфері автомобільних вантажних перевезень. *Юридичний вісник Причорномор'я*. 2011. № 2 (2). С. 91 – 103.
3. Кузьмін Д. Форми та методи механізму забезпечення безпеки пасажирських перевезень автомобільним транспортом. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 3. С. 80 – 83.
4. Господарське право: Навч. посібник у схемах і таблицях / За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Шелухіна М. Л. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 616 с.
5. Клепікова О. Відшкодування збитків від зіткнення суден. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2011. Вип. 89. С. 20 – 22.
6. Панченко О. І. Роль та значення страхування відповідальності залізничного перевізника в економічному захисті підприємств залізничного транспорту. *Формування стратегії науково-технічного, екологічного і соціально-економічного розвитку суспільства: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Тернопіль, 6-7 грудня 2012 р.)*. Ч. 2. Тернопіль : Крок, 2012. С. 115 – 117.

СВІТЛИЧНИЙ Олег

аспірант Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова НАН України»

УРІВНОВАЖЕННЯ ПРИВАТНИХ ТА ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ ЧЕРЕЗ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВИДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із важливих завдань ліцензування є врівноваження публічних і приватних інтересів учасників відносин у сфері економіки. Сучасне людське

суспільство не готове до свідомого самотійного виконання усіх норм, правил і приписів, покликаних забезпечити споживачів якісними товарами, роботами чи послугами. Можливо тому серед інших метою ліцензування О. В. Гарагонич визначає встановлення особливого державного контролю за здійсненням таких видів діяльності, які мають певні особливості, що пов'язані з реалізацією найбільш важливих публічних інтересів. При цьому ліцензування, на вірну думку вченого, є одним із дозвільних механізмів у сфері господарювання, який безпосередньо впливає на обсяг господарської правосуб'єктності суб'єкта господарювання [1, с. 72]. Нас тут у більшій мірі цікавить ефективне забезпечення об'єктивного контролю процесів у сфері ліцензування. При цьому контроль має здійснюватися як органами ліцензування за дотриманням ліцензійних умов ліцензіатами, так і ДРС України як спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування у сфері господарської діяльності за відносинами між органами ліцензування та ліцензіатами.

Частиною шостою статті 2 «Сфера дії Закону та повноваження органів державної влади у сфері ліцензування» Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» формування та реалізацію державної політики у сфері ліцензування покладено КМУ з обмеженням прийняття ним НПА у сфері ліцензування, а також на спеціально уповноважений орган з питань ліцензування та органи ліцензування [2]. Останній пунктом 7 статті 1 «Визначення термінів» цього ж Закону визнано органом, який здійснює ліцензування господарської діяльності [2]. А тлумачення терміну «спеціально уповноважений орган з питань ліцензування» у названій статті 1 не наведено, хоча окремі аспекти діяльності і компетенції названо у нормах різних статей Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», а максимально повно – у статті 4 «Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування» [2]. Проте назви цього спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування у жодній нормі спеціального Закону України з питань ліцензування не наведено. Зрозуміло, що законодавець таким чином з одного боку підстрахувався на випадок заміни такого органу на якийсь інший, а з іншого боку – уможливив КМУ надавати певному центральному органу виконавчої влади такий статус і, відповідно, позбавляти його такого статусу на користь іншого органу.

В Україні як країні, яка сприйняла здобутки романо-германської правової сім'ї, діють три незалежні гілки влади. Крім влади є ще населення, яке формує Народ України і створює суб'єкти господарювання (у цьому праві не обмежені й іноземці). На громадян України та іноземців, рівно як і на більшість суб'єктів господарювання поширюється дія принципу «дозволено усе, що не заборонено законом». У випадку бажання суб'єкта господарювання здійснювати ліцензований вид діяльності на нього поширюється дія принципу «дозволено те, що прямо дозволено законом». У цьому випадку слово «закон» має опосередкований характер і підміняється ліцензією. Тобто, якщо суб'єкт господарювання здійснює кілька десятків видів діяльності, з яких два підлягають ліцензуванню, то стосовно усіх видів діяльності він керується принципом «дозволено усе, що не заборонено законом», а стосовно двох ліцензованих видів діяльності керується принципом «дозволено те, що дозволено законом», тобто

ліцензією. При здійсненні цих видів діяльності його режим діяльності схожий із режимом діяльності державного органу. На органи влади поширюється дія виключно другого принципу. Тому стосовно компетенції будь-якого державного органу в Україні діє як мінімум один нормативний акт законодавчого чи підзаконного характеру. Бувають випадки, що таких актів є декілька. Стосовно ДРС України було розроблено і 20 серпня 2014 року затверджено Положення про ДРС України [3]. 24 грудня 2014 року це Положення було оновлене тим, яке є чинним до сьогодні [4]. У пункті 1 цього Положення ДРС України названо центральним органом виконавчої влади, визначено спрямування і координацію її діяльності КМУ і визначено її призначення: реалізацію державної регуляторної політики, політики з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, а також визначено ДРС України спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності [4]. Останній пункт 17 Положення дослівно записано як «17. ДРС є юридичною особою публічного права, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, власні бланки, рахунки в органах Казначейства» [4]. Тобто ДРС України виступає арбітром між органом ліцензування і ліцензіатом. По суті завданням ДРС України є нагляд і контроль за діяльністю ліцензіатів з метою недопущення суб'єктивізму або отримання неправомірної вигоди співробітниками органів ліцензування під час вирішення питань, пов'язаних із прийняттям рішень про надання ліцензії, відмову у наданні ліцензії, перевірок дотримання ліцензіатами ліцензійних умов та в інших випадках, пов'язаних із ліцензуванням. При цьому діяльність самої ДРС України координується і контролюється КМУ. З метою уточнення компетенції ДРС України 12 грудня 2023 року КМУ було затверджено Порядок проведення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування планових та позапланових перевірок додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування. У цьому порядку ДРС України також називається спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування [5]. Через участь у процесах ліцензування центральних органів виконавчої влади (як органів ліцензування, якими можуть бути міністерства, комітети, комісії тощо, так і органу контролю діяльності усіх учасників у сфері ліцензування – ДРС України), наявності крім компетенції регулювання ще компетенцій із управління і контролю представниками адміністративно-правової науки правовий інститут ліцензування розуміється як частиною дозвільної системи, де він виступає ефективним інструментом забезпечення безпеки. А в результаті регламентованої його нормами ліцензійної діяльності, на думку О. В. Болгар, здобувачі ліцензій (зі статусом юридичної особи чи без такого) набувають спеціального адміністративно-правового статусу, з яким пов'язано і розширення адміністративної деліктоздатності ліцензіата (здобувача ліцензії) [6, с. 78]. Таке трактування не суперечить набуттю повної господарської компетенції ліцензіатом після отримання ліцензії, як це розуміється у господарському та інших галузях права. При цьому контроль має місце як в адміністративному праві, так і в інших галузях права, зокрема і в господарському [7, 8]. Та

державний контроль діяльності суб'єктів господарювання має бути об'єктивним, неупередженим і професійним. Ці вимоги зумовили утворення у складі ДРС України спеціалізованої служби. Аналіз її правового статусу та правового режиму діяльності потребує окремого дослідження.

Список використаних джерел:

1. Гарагонич О. В. Загальні та особливі умови легітимації акціонерних товариств. *Порівняльно-аналітичне право*. 2014. № 7. С. 70 – 74.
2. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 року № 222-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 23. Ст. 158.
3. Про затвердження Положення про Державну регуляторну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 371 (втратила чинність). *Офіційний портал Верховної ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/371-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.09.2025).
4. Деякі питання Державної регуляторної служби України: постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2014 року № 724. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.09.2025).
5. Про затвердження Порядку проведення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування планових та позапланових перевірок додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування: постанова Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2023 року № 1297. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1297-2023-%D0%BF#n9> (дата звернення: 10.09.2025).
6. Болгар О. В. Особливості розвитку інституту державної реєстрації та інституту ліцензування в адміністративному праві України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2022. № 5. С. 73 – 79.
7. Никитченко Н. В. Правове регулювання державного контролю у сфері господарської діяльності: дис. ... докт. юрид. наук: спец. 12.00.04 – господарське право, господарсько-процесуальне право. Інститут економіко-правових досліджень НАН України. Київ, 2015. 480 с.
8. Деревянко Б. В. Про удосконалення здійснення державного контролю та нагляду за діяльністю суб'єктів господарювання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. № 4. С. 99 – 102.

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(в авторській редакції)
07 жовтня 2025 року*

**ПРИВАТНО-ПРАВОВІ ТА ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ:
МОДЕРНІЗАЦІЯ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Комп'ютерна верстка: Атаманенко Ю. Ю.

**Оригінал-макет підготовлено організаційним комітетом
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Приватно-правові та публічно-правові відносини:
модернізація розвитку в умовах воєнного стану»
25000, м. Кропивницький, вул. Велика Перспективна, буд. 1**